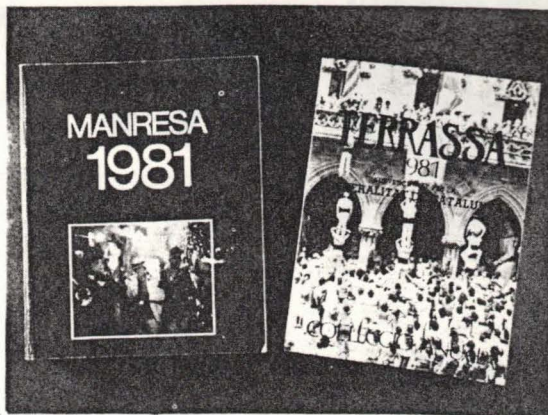

UN NOU TIPUS DE LLIBRE: L'ANUARI LOCAL

La difícil supervivència dels anuals comarcals. (foto: Ample).

La vida de les ciutats batega amb intensitat i és coneguda lògicament en el seu si, la transcendència fora del marc urbà és limitada d'acord amb la impossibilitat que els mitjans de comunicació apleguin les diverses facetes que configuren l'acció política i cultural, econòmica i laboral, esportiva i religiosa, social i artística, etc. Dues ciutats, Terrassa i Manresa, han publicat sengles anuals que recullen tot el quefer quotidià en el pas de l'any 1981, és tracta d'un dia a dia amb profusió d'imatges fotogràfiques, testimonials d'un moment històric i amb les principals dades del fet singular que esdevé notícia.

Els dos volums que hem pogut observar tenen força característiques molt comunes, extensió, format, paper, intencionalitat, contingut... i són uns elements ben importants de cara l'esdevenidor històric i també per a fornir d'elements aglutinadors la consciència ciutadana local. Malgrat la categoria del paper, d'excel·lent qualitat per afavorir la reproducció fotogràfica caldria resituar la funcionalitat d'aquest tipus d'obres per tal d'assegurar-ne la seva major utilitat social i històrica amb la continuïtat que atorga el llibre damunt el temps que ho vol esborrar tot. Així, si bé els índexs onomàstics, temàtic, d'entitats, topònims... són imprescindibles tant a l'obra terrassenca com la manresana fan unes aportacions que són d'utilitat per altres obres similars que vulguin realitzar ciutats amb idèntic desig editorial. Dins «Manresa 1981» l'equip encapçalat per Joaquim Eloy a més de l'òbvia cronologia (ordenada mensualment amb indicació de les efemèrides locals gairebé exhaustivament) inclou: diàleg amb l'alcalde, comentaris sobre la cultura, l'ensenyament, la política municipal, el moviment popular, l'economia, el comerç, l'economia i els serveis, el món pa-

tronal, el món laboral i els esports, textos amb la reproducció del «Pregó de la Llum» i del «Pregó de la Festa Major» i també el document col·lectiu de les entitats comarcals «Per la llengua catalana». Una bona colla d'anexos (exposicions, festes, resultats esportius, membres del consistori...) i d'estadístiques (edificis, vehicles, empreses, sanitat, correus...) que són una font imprescindible per qui vulgui conèixer la Manresa del 1981. En el volum terrassenc ultra la cronologia s'afegeix un índex de preus als mercats, la relació de llibres publicats d'autor o temàtica local i un índex amb la relació de la temàtica ordenada cronològicament per tal que hom tingui unides totes les referències d'un aspecte determinat en el pas de l'any.

LA REALITZACIÓ

L'Arxiu Tobella i Josep M. Riera de Terrassa i un ampli equip manresà dirigit per Joaquim Eloy, han tingut cura de l'execució de les obres que ens ocupen, de l'àrdua labor de selecció i tria de notícies mitjançant la consulta de la premsa local, arxius, dietaris, etc. La resposta col·lectiva ha estat unànime. L'Ajuntament ha beneït la idea i l'ha ajudada tot fent la compra avançada d'exemplars o la donació d'una subvenció, la tirallonga d'entitats locals s'hi ha vinculat amb deler: Cambra de Comerç, emissora de ràdio, caixa d'estalvis local, delegacions bancàries, etc. També institucions d'àmbit ben ampli: Diputació, Generalitat. Les 446 pàgines del volum de Manresa i les 311 del volum de Terrassa tenen un dens treball de compaginació i disseny, difícil d'executar en aquest tipus d'obra, queda visualment millor la maquetació a dues columnes (Manresa) que no pas a una (Terrassa). El nivell de dades però presenta interrogants que tenen una significació especial en no haver-hi

uns comentaris generals aprofundits sobre cada sector de la vida local. Per exemple a Manresa el dia 10 d'octubre l'assemblea de pares del Col·legi Francesc Barjau (pàg. 251) escull una nova junta oposada a l'anterior partidària d'un procés de catalanització. En el comentari d'ensenyament (pàg. 335 i 336) el fet i les seves repercussions no es comenten. La brevetat dels comentaris actuals obliga, doncs, a una major extensió en futures edicions. Pensem que les pàgines de comentaris sectorials seran les més llegides anys de venir, hom no s'entretindrà en llegir tota l'obra, dia a dia, anirà directament a la recerca de la dada del seu interès.

VALORACIÓ D'URGÈNCIA

En resum, aquest tipus d'obres presenten una singularitat especial, són assequibles i l'esforç de tota la ciutat facilita que siguin ben a l'abast. Millorar els índexs augmentant-lo fins al límit per a facilitar la troballa d'allò que hom cerca i potenciar unes seccions de resum temàtic seran unes bones accions per a facilitar la pervivència intel·lectual d'unes obres posades al servei de tot el país des d'una perspectiva local. Potser disminuir la qualitat del paper i incrementar altres seccions: una guia cultural de la ciutat, una descripció acurada, monogràfica, d'un museu local cada any, etc. donaria més amenitat a un tipus d'obra per essència àrid i que cal que tingui continuïtat, també ha de ser llegit i utilitzat en aules i biblioteques, en cases i despatxos, així donar apèndixs estadístics i divulgar la realitat poc coneguda (una entitat de relleu, un museu d'importància amb la història, objectius, fons documentals conservats, etc.) pot, entre d'altres suggeriments, enriquir aquesta desitjada continuïtat. ■■

Josep M. Figueres